

Kmetijski list

Glasi „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Naročnina:

celoletno	Din 25—
pololetno	Din 12:50
četrtletno	Din 7—
Posamezna številka	Din 1—

**Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!**

Inserati:

mail oglasi do 9 petih vrst	à Din 1:50
večji inserati od 10 petih vrst naprej	à Din 2—
notice, izjave, poslano, reklame petih vrst	à Din 3—

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7. v hiši „Ekonom“.

Da ne pozabimo!

Kdor od tovarišev se je udeležil volivnega boja za skupščinske volitve leta 1920, ta ve, da ni nobena klerikalna laž, katerih ni bilo malo, tako učinkovala, ko ona, da je SKS samo privelek demokratov, da je od demokratske stranke ustanovljena in da bo delala samo to, kar bodo zahtevali demokrati.

In po volitvah, skoraj tri leta dolgo, ni bilo klerikalnega časopisa, ki ne bi venomer pisaril o Pucelj-Zerjavovem centralizmu, ki ne bi ponavljal laži, da smo mi zvezani z demokrati. Dosti tovarišev je bilo zbeganih od te klerikalne laži, dosti škoda nam je prizadela ta laž.

Toda resnica zmaga vedno in je zmagala tudi to pot. Danes mora »Domoljub« sam priznati, da nima SKS nobene zveze z demokrati, temveč da je njihova najnevarnejša nasprotnica. In v prvi številki letošnjega leta »Domoljub« to tudi priznava.

Toda »Domoljub« bi ne bil »Domoljub«, če ne bi takoj dodal nove laži. In tako piše, da sicer nismo zvezani z demokrati, da pa smo zvezani z radikali.

Ta trditev je tako abotna in tako smešna, da pravzaprav niti ne zasluži, da bi na njo odgovarjali. Vendar pa naj povemo eno dejstvo.

Istočasno, ko laže »Domoljub«, da smo mi zvezani z radikali, je bila v Zagrebu skupna seja naših delegatov z zastopniki zemljoradniške stranke. Na tej seji je prišlo do popolnega spo-

razuma med našo stranko in zemljoradniki.

Najhujši, najodločnejši in najbrezobzirnejši nasprotniki radikalov pa so zemljoradniki.

In mi, ki se vezemo z najodločnejšimi nasprotniki radikalov, mi naj bomo njihovi zavezniki!

V resnici, človek mora biti »Domoljubov« bralec, da bi z ozirom na to dejstvo, še verjel »Domoljubovi« kleveti.

Pa našim bralcem niti treba ni govoriti o nezmislivosti »Domoljubove« trditve. Ali ni vsaka številka »Kmetijskega lista« plameneč protest proti delu radikalov? Ali ne povdarjamo na vseh shodih dovolj jasno, da smo neizprosni nasprotniki radikalov? Ali niste čitali v »Kmetijskem listu« opetovano, kako je v skupščini glasoval tov. Pucelj vedno proti radikalski vladi?

Kaj pa naj končno še storimo? Ali moremo bolj dokazati, da smo proti radikalom, kakor, če pišemo v svojem listu proti njim, če govorimo na svojih shodih proti njim, če glasujemo v skupščini proti njim in če se končno vezemo s tistimi, ki so proti njim?

Tovariši! Tri leta so lagali klerikalci, da smo zvezani z demokrati, danes je ta laž dokazana in resnica je zmagala. Enako se bo zgodilo tudi z najnevarnejšo klerikalno lažjo, samo, da bo ta še preje razkrinkana, ker je še bolj abotna in tudi neumna.

Stranka brez časti.

Kar se še nikdar ni zgodilo v slovenski politični zgodovini, to je zagrešila naša demokratska stranka. Svojo slovesno dano besedo je prav neslovesno pojedla.

Za časa lanskih skupščinskih volitev se je namreč demokratska stranka zvezala v Ljubljani z narodno napredno stranko. O tem sporazumu se je spisal zapisnik, v katerem se natančno ugovarja, kaj je dolžna ena stranka in kaj druga.

Zapisnik so podpisali najodločnejši člani obeh strank, tako za demokratsko stranko gospodje: dr. Žerjav, dr. Dinko Puc, Josip Turk in za profesor Reiser, za narodno napredno stranko pa gospodje: dr. Triller, dr. Ravnihar in dr. Konrad Vodusek.

Po tem sporazumu je bil g. prof. Reiser dolžan, da odloži najkasneje dne 1. januarja l. 1924 v korist g. dr. Vladimira Ravniharja svoj mandat. Toda prišel je 1. januar 1924 in prof. Reiser ni odložil mandata, pa čeprav je bil v to od NNS pozvan.

Zgodilo pa se je celo, da je sklicala demokratska stranka po prvem januarju zbor svojih zaupnikov, na katerem je bilo sklenjeno, da naj posl. Reiser obdrži mandat.

Vsled tega sklepa je objavil »Narodni Dnevnik« zapisnik sporazuma in njegove najvažnejše odstavke celo fotografirane.

V tem sporazumu se pravi glede odstopitve prof. Reiserja sledeče:

»G. prof. Reiser se za slučaj izvolitve obvezuje s svojo besedo in z garancijo načelstva JDS, da bo na zahtevo načelstva NNS odložil

svoj mandat, čim bo uzakonjena uradniška pragmatika, do 1. januarja 1924 pa tudi ne glede na to, je-li bo do takas sprejeta službena pragmatika ali ne. Ako bi do tega termina ne bila še uzakonjena služb. pragmatika, se sestane oboe načelstvi na posvetovanje glede oportunitete podaljšanja tega termina. Ako ne pride do sporazuma, ostane pri terminu 1. januarja 1924. V tem zadnjem slučaju se obvezuje g. dr. Vladimir Ravnihar, ki bo stopil na mesto g. prof. Reiserja, da bo z vso vno in vestnostjo nadaljeval vse akcije za popolno rešitev vprašanja državnih namencev.«

Tako se glas pogodba, ki je jasna, da ne more biti bolj in po kateri je prof. Reiser zavezan z besedo, demokratska stranka pa s podpis svojih najodločnejših mož in s svojo častjo.

Kljub temu pa demokratska stranka ne drži dane obljube, kljub temu ne odloži prof. Reiser svojega mandata.

Za poštenjake je s tem stvar jasna. S stranko, ki ne drži svoje besede, s tako stranko se ni mogoče razgovarjati. Kakor ne dela noben pameten človek trgovske pogodbe s človekom, ki ne drži besede, tako se tudi nobena pametna stranka ne more pogajati s stranko, ki ne drži besede.

In to je eden glavnih vzrokov, da je napredni blok z demokrati nemogoč. To povejte podeželskim demokratom, kadar bodo sitnari s svojim naprednim blokom. Recite jim pa tudi to-le:

Sramota za vse demokrate, če pušate, da načelstvo demokratske stranke lomi besedo, zakaj sramota stranke pade na vse njene člane.

Velika redukcija pri oddelku za kmetijstvo v Ljubljani — kot posledica hujskarij klerikalnih poslancev Pušenjaka, Žebota in dr. Kulovca.

Kakor strela z jasnega neba je prišla v Ljubljano nepričakovana vest, da je pri oddelku za kmetijstvo reduciranih nič manj nego 34 uradnikov in uradnic, pred enim mesecem pa že enkrat 24. Ta redukcija se je baje izvršila, ne da bi bilo vprašalo ministrstvo za poljoprivredo niti pokrajinske upra-

ve, niti oddelka za kmetijstvo. Z redukcijo so prizadeli ne samo izvršne, in nobledno potrebne pisarniške moči, nego tudi odlični kmetijski strokovnjaki, katerih se ne more na noben način poplačati. Kako se je brezglavo delalo, naj priča n. pr. dejstvo, da so na kmet. šoli na Grmu reducirali dva odlična

kmet. strokovnjaka ter prefekta zavoda, ki je obenem deloval kot učitelj za elementarne predmete ter demonstratorja. Istotako so napravili na kmet. šoli v St. Jurju, kjer so sploh vse razum. ravnatelja in enega učitelja reducirali.

Za to škandalozno redukcijo se imamo v prvi vrsti zahvaliti poslancem klerikalne stranke, Pušenjaku, Žebotu in dr. Kulovcu, ki so v enomer v Beogradu hujskali proti našim ekonomom in kmet. šolam.

Poslanec Pušenjak se je ponovno v seji finančnega odseka z dne 20. dec. — pri kateri ni personalni referent ministrstva za poljoprivredo ostal gluhih ušes, spodtikal nad delovanjem ekonomov, ki da baje nimajo kvalifikacije in da nič ne delajo.

O doseganju delovanju ekonomov nismo sicer natančno poučeni ali že vsaki mesec v našem listu objavljena predavanja pričajo, da so pridno na delu.

Da je trditev glede kvalifikacije lažnjiva, naj pa pričajo sledeči podatki, ki smo jih na kompetentnem mestu dobili.

Kot okrajni ekonomski služijo v Sloveniji sledeči strokovnjaki:

1. Josip Šuštič v Radovljici, absolvent višje polj. šole v Laa ob Tajni z dveletnimi spec. kurzi za živinorejo, mlekarstvo in planšarstvo.

2. Josip Golmajer v Kočevju, absolvent višje kmetijske šole v Križevcih in kmet. fakultete v Zagrebu in 10 letno strokovno učiteljsko službo na Grmu in v St. Jurju.

3. Franc Katoč v Novem mestu, absolvent višje enološke in pomološke šole v Klosterneuburgu (najvišji zavod te stroke v Evropi in svetskega glasu) ter večletni strokovni učitelj na kmet. šoli na Grmu.

4. Anton Štrekelj v Mariboru, absolvent višje enološke in pomološke šole v Klosterneuburgu in dveletnega tečaja z izpiti na visoki šoli za poljedelstvo Hochschule für Bodenkultur na Dunaju — bivši ravnatelj kmetijske šole v Gorici ter priznan strokovni pisatelj.

5. Franjo Vojsk v Prekmurju, absolvent eno- in pomološke šole v Klosterneuburgu s štiriletno prakso na vel. posevkih v Ameriki, eno na Angleškem in nekoliko let kot pot. učitelj za tržiško okolico.

6. Franc Matjašič v Ljutomeru, bivši pot. učitelj in višji nadzornik za vi-

nogradarstvo na bivšem južnem Stajerskem.

7. Franc Vernig v Slovenjem gradu, absolvent nižje in srednje kmet. šole v Kadanju na Češkem ter večletni strokovni učitelj na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru.

8. Josip Zupanec v Ptuj, sicer absolvent nižje kmet. šole, ali priznan in zaslužen kmet. strokovnjak ter odlični pisatelj strokovnih knjig.

9. Alojz Jamnik v Ljubljani, absolvent kmet. akademije v Tešen - Liebertu, kjer si je pridobil diplomu.

10. Anton Šega, absolvent višje eno- in pomološkega zavoda v Klosterneuburgu, bivši strokovni učitelj na kmet. šoli v Pazinu, povalni učitelj za kmetijstvo v Sežani, pozneje ravnatelj kmet. šole v Velikovu.

Vsi gorimenovali imajo poleg gornjih kvalifikacij še poseben učiteljski izpit iz kmetijstva na visoki šoli za kmet. na Dunaju.

Ker se ni svoj čas prišlo, ko so se razpisala mesta ekonomov, dovolj kompetentov z najmanj srednješolsko strokovno izobrazbo, so se imenovali v nekaterih okrajih namesto ekonomov, kakor predpisuje dotična ministerjalna uredba, pomočniki okrajnih ekonomov z nižješolsko izobrazbo in večletno prakso. Imenovani pomočniki ekonomov so večinoma ljudje, ki so z odliko dovršili nižje kmet. šole in so se kot taki v vsakem obziru prav dobro obnesli, akoravno so se stavile na njih zahteve, ki so spadale v delokrog ekonomov z višješolsko izobrazbo.

Iz gornjih podatkov je razvidno, da so trditve posl. Pušenjaka in komp. popolnoma neosnovane in lažnjive, ki so stremile le za tem, da naškodijo ugledu gornjih mož in da ubijejo s težko muko osnovano institucijo okrajnih ekonomov, katere edini cilj je pripomoči k gospodarskemu napredku našega zapuščenega kmeta.

S težko muko smo prišli do gornje institucije, veliko borb je moral prestati bivši minister za kmetijstvo Pucelj, dokler je gornje dosegel — in glej z enim mahom so ubili institucijo okrajnih ekonomov politični šarlatani, katerim ni nič sveto, kakor samo lastni jaz in strankarska zagrozenost.

Vi pa dragi in udarjeni kmetijski strokovnjaki, ki ste se posvetili kmetijskim naukom, zahvalite se gornjim klerikalnim poslancem, če ne boste mogli dobiti kruha v lastni domovini.

Shod v Središču.

Dne 31. decembra je bil v gostilni Bauman v Središču shod SKS. Shod je bil zlasti zanimiv vsled tega, ker so se shoda udeležili tudi zastopniki drugih strank in so imeli tako zborovalci priliko, da so primerjali izvajanja posameznih zastopnikov strank in da so mogli tako objektivno soditi. Vsa čast pa tudi zborovalcem, da so se te prilike na najlepši način poslužili in da so zborovali ves čas kot možje in dostojni ljudje, ki znajo spoštovati tudi mnenje nasprotnika.

Udeležba na shodu je bila izredno lepa in med udeleženci so bili pristaši vseh strank, toda največ naših.

Shodu je predsedoval naš župan Fr. Lukačič, ki je vodil ves shod vzgledno. Glavni poročevalec je bil tov. Mrmolja.

Debata v naprednih listih.

Na poziv tov. Mrmolje, da naj posežejo v debato tudi zastopniki drugih strank, se je kot prvi oglašil k besedi g. Lovro Petovar, ki je vprašal tovariša Mrmoljo, kako da se strinja njegov poziv, da naj vsakdo bere vse liste, s pozivom »Kmetijskega lista«, ki svetuje svojim pristašam, da ne čitajo »Jutra« in »Slov. Naroda«. (Trditev g. Petovarja je popolnoma zavita, sicer pa je to itak jasno povdaril tov. Mrmolja. — Op. ured.)

Tov. Mrmolja odgovori nato sledeče: Kmetovalec, ki je ves teden pre-

obložen z delom, čita le redko dnevnik, ker nima niti časa, niti denarja za dnevnik. »Kmetijski list« ni pisal, da naj ljudje ne čitajo »Jutra«, temveč da ga naj ne naročajo. Stvar je pač takšna. SKS žal ni v stanu, da bi imela svoj lasten dnevnik. Zato pa želi, da je v Sloveniji vsaj en dnevnik, ki objektivno poroča o vsaki stranki. Svoj čas je bil tak dnevnik »Jugoslavija« in tudi »Slovenski Narod« se je ravnal do zadnjega časa po tem načelu. Po prodaji »Slovenskega Naroda« pa ni imela slovenska javnost neodvisnega dnevnika in šele z »Narodnim Dnevnikom« ga je dobila. Zato je dejal »Kmetijski list« samo sledeče: Kdor rabi dnevnik, ta naj naroči tak dnevnik, ki nas ne pobija. Nesmiselno je vendar, da bi naši pristaši z naročbo podpirali liste, ki pišejo stalno proti njihovim interesom, kakor to delajo demokratski listi vsi po vrsti. Pojasnilo tov. Mrmolje je zborovalce popolnoma zadovoljilo.

Nato govori g. Petovar o naprednem bloku.

Tudi v tem poglavju je dobil od tov. Mrmolje tako točen odgovor, da je bilo g. Petovarju gotovo žal, ker je sprožil to vprašanje.

Tov. Mrmolja je dejal:

Pod imenom napredni blok moramo razumeti prizadevanje demokratske stranke, da pod tem blokom likvidira

SKS in jo potem spoji z demokratsko stranko.

G. Petovar skuša temu ugovarjati, nakar mu tov. Mrmolja dokaže s člankom v »Jutru« z dne 29. decembra, da je njegova trditev popolnoma točna. V tem članku pravi namreč »Jutro«, da na deželi ne moreta obstojati dve stranki, in da mora zato SKS likvidirati, ker mora JDS združiti vse napredne elemente.

Tov. Mrmolja pripominja k temu, da je na deželi obrtnik z malo izjemo tudi zemljiški posestnik. Zato imata kmet in obrtnik skupne interese in zato se morata združiti v eni stranki. Oba moreta uspevati le tedaj, kadar podpira država one stanove, ki proizvajajo dobrine. To pa se bo zgodilo le tedaj, če bo v državi vladala stanovska politika.

Za svojo osebo, nadaljuje nato tov. Mrmolja, nisem nasproten resničnemu naprednemu bloku v vsakem slučaju. V gotovih prilikah in le za lokalne stvari se more tak blok ustvariti brez vsake škode. More pa se izvesti tudi v onih točkah, kjer so interesi strank skupni. Tako nam je vsem skupna svetost naše države in naroda in če skuša klerikalna stranka povzročiti z verskim bojem propast naše države, potem moremo tudi z demokrati skupno proti klerikalcem v boj.

Nastop klerikalnega govornika.

Na govorniški oder stopi nato pristaš SLS g. Koter, ki vpraša, zakaj da se Samostojna kmetijska stranka veže v parlamentu z demokrati. Zakaj se ne veže s kmečko stranko, ko pa pravi SKS, da je stanovska stranka. Takoj je dobil gospod Koter tako točen odgovor, da je tudi njemu bilo žal, da se je priglasil k besedi. Tov. Mrmolja mu je namreč povedal sledeče:

SKS se ni nikdar vezala z demokrati, temveč je vstopila le v koalicijsko vlado, kakor je to opetovano storil dr. Korošec.

Koter: Zakaj niste stopili v stik s kmečko zvezo, ki je tudi stanovska organizacija?

Mrmolja: Kmečka zveza ni nobena neodvisna organizacija, temveč samo privesek SLS. Če bi bila Kmečka zveza tako samostojna, kakor je neodvisna naša SKS, bi se že leta 1920 dosegla združenje vsega kmetijskega ljudstva v eni samostojni politični stranki. Z naše strani se je to tudi opetovano poizkusilo in priznati je treba, da bi klerikalni kmetijski voditelji v to tudi pripravljeni. Toda gospoda, ki vodijo in odločuje v Kmečki zvezi, je to preprečilo.

In še danes je takoj mogoča združenje SKS in Kmečke zveze. Potrebno je samo to, da preneha biti kmečka zveza privesek SLS in združenje bo takoj dosegeno.

Razdora kmetijskega ljudstva je kriva edinole Kmečka zveza, ki zaradi gospode noče braniti čiste kmetijske misli.

Kakor na vseh drugih shodih, tako so tudi v Središču dokazali naši govorniki, da so kuluka, novih davkov ter vseh drugih bremen krivi edinole oni, ki so podpisali pooblastilni zakon iz leta 1918 in ne oni, ki so glasovali za ustavo.

S pooblastilnim zakonom je namreč bil nveden centralizem, dočim je bil z ustavo omiljen. S pooblastilnim zakonom je bil izročen slovenski gruntec Beogradu, ne da bi bil zagotovljen kot. Z Markovim protokolom pa je bila s pomočjo klerikalcev izročena vsa vlada in vsa moč radikalni stranki in ta je kriva vseh današnjih težkih bremen.

Tako je končal središki shod v popolno zmago naše SKS in kmetiska misel je pridobila novih pristašev.

Naša misel vstaja, tovariši na delo, da bo njena zmaga čim hitrejša!

Ali si član „Jugoslovenske Matice“?

Javno vprašanje g. Kulovcu, narodnemu poslancu.

Za časa volivnega boja ste tudi Vi govorili po javnih shodih, da je bil tov. Azman avstrijski konfident.

Ko Vas je hotel vsled tega tov. Azman tožiti in Vam dati tako priliko, da pred sodiščem dokažete svojo krivdo, ste bili že izvoljeni za poslanca in poslanska imuniteta Vas je rešila.

Isto stvar, ko Vi, sta trdila tudi Vaša pristaša Iskra in Hafner, ki sta bila vsled tega končnoveljavno obsojena. Ker je zagovarjal imenovana dr. Stanovnik, oziroma dr. Natlačen, je jasno, da bi bili tudi Vi obsojeni, če Vas ne bi, kakor rečeno, rešila poslanska imuniteta.

Po mnenju poštene javnosti ste zato, gospod narodni poslanec dolžni, da daste tov. Azmanu polno zadoščenje in

da obžalujete javno svoje trditve, kakor ste jih tudi javno izrekli. Zlasti ste pa to dolžni storiti, ker ste narodni poslanec in ker ima vsakdo pravico trditi, da ste poslansko čast in imuniteto zlorabili, če ne daste zadoščenja onim, katerim ste škodovali na poštenem imenu.

Vi, gospod dr. Kulovec, pa ste tudi duhovnik. In Vaš vzvišen poklic zahteva, da ste samo v službi resnice in da vedno izpovedujete ljubezen do bližnjega in se naravno po tej zapovedi tudi ravnate.

Ne moremo in nečemo misliti, da bi Vi kljub temu ne dali tov. Azmanu zadoščenja. Kajti v tem primeru veste pač sami, kakšno mnenje mora potem imeti o Vas slovenska javnost.

Neresnične vesti „Radikalskega glasnika“.

»Radikalni Glasnik« poroča, da so sklenile štiri stranke v Sloveniji politični sporazum. Da se to ne bo napačno razumelo, ponovno izjavljamo, da SKS ni do danes sklenila nobenega političnega sporazuma bodisi s katerokoli stranko.

SKS je podpirala edinole ustanovitev neodvisnega dnevnika, pri tem pa je strogo pazila na svojo samostojnost in nima torej z gospodo okoli »Radikalskega Glasnika« prav nobenega političnega sporazuma.

Pokrajinske vesti.

Seja izvrševalnega odbora SKS bo v petek, dne 11. t. m. ob 10. uri dopoldan pri Levu.

(Zemljoradniki in Radičevci.) Posl. Lazič se je v Zagrebu razgovarjal z vodstvom HRSS. Stori niso nobenih sklepov. Dogovorjen pa je, da se v kratkem zopet sestanejo.

(Razveljavljena obsodba »Kmetijske družbe«.) Državni svet je razveljavil razsodbo gen. inšpektorata carine, ki je obsodil »Kmetijsko družbo« na globo 3 in pol milijona kron ob priliki znane Pirčeve afeze. Z razsodbo državnega sveta je klerikalna denunciacija strita v prah. Tudi obsodba klerikalnih klevet o pokojnem Gustavu Pircu.

Študentski agrarni klub južnih Slovencev je bil ustanovljen dne 16. dec. 1923. Na ustanovnem obnem zboru je bilo soglasno sklenjeno odposlati vsem sorodnim društvom in vsem predstaviteljem agrarnega gibanja v domovini, bratski pozdrav. Pošiljajoč Vam ta pozdrav Vas prosimo, da ga tolačite in sporočite vsem slovenskim kmetijcem. V svojem novem klubu se želimo pripraviti za delo med svojim narodom v domovini, čegar napredek in boljša bodočnost sta naš edini cilj.

(Na shodu.) Še nikdar ni stala klerikalna politika tako slabo, kakor stoji sedaj. To je treba izriniti in zato kličemo vsem tovarišem: Na shode, med ljudstvo! V vsakem okraju prirajte shode, v vsaki vasi prirejte sestanke, od hiše do hiše hodite, skratka ne umorite bodite na delu za zmago kmetijske misli. Mi moramo zmagati, ker nečemo, da bi nam krivična vlada še v naprej nalagala bremena, kakor sedanja. Mi nečemo kuluka, mi nečemo večnih povikov davkov, zato pa hočemo svojo pravično kmetjsko vlado in zato se moramo za zmago te vlade boriti.

Tovariši! To je naša dolžnost do nas samih in do naših potomcev in zato jo izpolnite v polnem obsegu!

(Shodi tov. Pucelja na Štajerskem.) Ob novem letu je priredil tovariš Pucelj celo vrsto shodov na Štajerskem. Vsi shodi so sijajno uspehi. Kjer so zborovali le naši pristaši in kjer niso klerikalci z vinom napajali razgrajev, je bil vsak shod naravnost manifestacija kmetijske misli. Pa tudi tam, kjer so naglašali klerikalci na shod svoje razgrajev, tudi tam je vedno zmagal tovariš Pucelj in s svojim močnim nastopom zlomil odpor klerikalcev. Kakor za časa volivnega boja, tako se je izkazalo tudi sedaj, da vsa klerikalna stranka nima moči, ki bi bil na javnem shodu kos tovarišu Pucelju. To priznavajo nehoti tudi vsi klerikalni listi, ki venomer trde, da ne more vseh 21 klerikalnih poslanskih tigrov ničesar doseči, ker je tovariš Pucelj proti. Nam je seveda to le v zadoščenje in v ponos.

(Kaznovani obrekovalci.) Vsem je še v živem spominu, kako so klerikalci tik pred skupščinskimi volitvami pričeli širiti o tov. Azmanu kleveto, da je bil avstrijski konfident. Bil je to ogaben volilni manevar, ki bi se ga morala sramovati vsaka stranka, zlasti pa stranka, ki pravi, da je katoliška. Naša klerikalna stranka pa je že davno zatajila vsa katoliška načela in zato tudi ni klevet o tov. Azmanu niti preklicala in obžalovala, kakor to zapoveduje katolikem, temveč je celo najela advokate, da bi kleveti priborili pred sodiščem zmago. Toda pravica je zmagala in v petek sta bila klerikalca Iskra in Hafner pred vzklencim sodiščem končnoveljavno obsojena, in sicer Iskra na 14 dni, Hafner pa na en teden. Poleg tega pa bosta morala plačati tudi vse pravne stroške, ki gredo v desetisoč dolarjev. Klerikalna politika je torej

za ljudstvo draga in se izplača edinole gospodom. — Značilno za moralno kakovost »Slovenca« je, da je skušal še po razsodbi z veriženjem pojma »konfident« potvarjati resnico. Njegov pozizkus pa se je ponesrečil in je samo nova obsodba »Slovenca«.

(Glasilo »Slovenske banke«.) »Jutro« piše, da ima tri od SKS podpisane pogodbe, ki pa so bile vse s ciničnim nasmehom prelomljene. Mi smo že opetovano »Jutro« pozvali, da te svoje pogodbe objavi, bo vsaj javnost spoznala za manire Jutrovcev. Nikdar se namreč ta gospoda ne obrača na načelstvo SKS, temveč vedno love samo posamezne člane in z napačnimi informacijami jih hoče potem preslepiti. Da je tu pa tam učenemu doktorju za kratek čas uspelo premočiti priproste kmeta, priznamo. Toda nikdar jim ni uspelo premočiti načelstva SKS, ki je vedno zastopalo le to, kar zahteva kmetijski interes. Odtod njihova jeza. Rečemo pa še to: Odkar obstoji SKS, se še ni nikdar pripetilo, da bi si hotel član našega načelstva pridobiti mandat na ta način, da bi prestopil v drugo stranko in da ne bi pojem izgubil ves ugled v naši stranki. V demokratski stranki pa se je zgodilo, da so njeni najodličnejši člani hoteli zaradi mandata vstopiti v drugo stranko in vendar je vse tiho.

(Da smo lagali) piše »Jutro«, ker smo poročali, da je brat Voja Lazič govoril na obnem zboru naše stranke proti opozicijskemu bloku. V podkrepitve svoje trditve navaja »Jutro« neko izjavo brata Laziča. Ker nimamo dosti prostora, bomo na kratko konstatirano samo sledeče. Brat Lazič ni nikdar dejal, da je načelno proti vsakemu opozicijskemu bloku in tega tudi mi nismo nikoli trdili. Pač pa se je izjavil br. Lazič proti opozicijskemu bloku, kakor bi ga hoteli imeti demokrati. V tem je bistvo izjave brata Laziča in samo to smo mi trdili in samo to tudi dokazali.

(Selska pošta) se je dovolila iz Pragerskega na Gorico, okraj Maribor. Od 1. januarja 1924 se bo dostavljala pošta vsak ponedeljek, sredo in petek. Sedanja pošta Račje za občino Gorica odpada.

(Sv. Urban.) Tu deluje kot kaplan g. Lužar. Kakšen božji namestnik je ta gospod, to je pokazal g. kaplan o priliki našega shoda, najbolj očitno. V svoji kleti je zbral na dan našega shoda razne svoje pristaše ter jih vse popoldne gostil z vinom, da bi jim vili dovolj poguma, da bi razbili shod tov. Pucelja. In v resnici so se ti čedni bratci tudi pritepli na naš shod ter ga skušali s prostaškim ponašanjem onemogočiti. Odločen, neustrašen, toda miren nastop tovariša Pucelja pa jim je to namero preprečil in v dve in pol urnem govoru je tovariš Pucelj popolnoma zlomil njihov odpor. Ko je g. kaplan uvidel, da je njegova stvar izgubljena, se je pomaknil v ozadje ter se skušal znazniti iz dvorane. Toda tov. Pucelj je bil neizprosilen. Pozval ga je na oder in ker se g. kaplan ni upal govoriti, je tov. Pucelj brez prizanašanja ugotovil g. kaplana kot onega krivca, ki je zapeljal nekatere k nedostojnemu obnašanju. Nekateri od kaplanovih zapeljancev pridejo tudi pred sodišče. Tako razlaga g. kaplan ljubezen do bližnjega!

(Sokolsko društvo v Središču ob Dravi) priredi v nedeljo, dne 13. t. m. ljudsko igro v 5. dejanjih »Zaklad«. Naj ne zamudi te predstave posetiti nikdo; igra je lepa in naši diletantje se pripravljajo vestno, da bo igra v vsakem oziru lepo uspela. Obilna udeležba naj bo priznanje za trud igralcem in režiserju in obenem najlepši odgovor na grdi napad v »Straži« ob priliki zadnje naše gledališke predstave. Vse, kar čuti napredno in sokolsko, v nedeljo, dne 13. t. m. v Sokolski dom! Pri pomnimo, da je v igri upletenih več lepih narodnih pesmi in da igra med devanji Središka Sokolska godba! Zdravo!

(Prvi obred po novem civilnem stanju v Gorici) se je vršil v sredo 2. januarja, ko je bila predstavljena mestnemu komisariju novorojena hčerka nekega goriškega Italijana, ki je dobila ime Jolanda. Obreda se je udeležil mestni komisar z gospo, mestni tajnik in delegat civilnega stanja dr. Stecher. Tako pravi uradno poročilo. Pošteni ljudje v Gorici pa pripovedujejo, da se je prvi obred izvršil še pred tednom na mestnem magistratu, kjer je železničar Sfiligoj predstavil svojo novorojeno hčerko Sonjo-Ljudmilo.

(Popravek.) V članek tov. Ureka o vinogradništvu se je vrnilo več neljubih pomot. Pri stroških za obdelavo enega orala bi se moralo pravilno glasiiti pod točko 5.: Rafija 15 kg à 50 K., 750 K; pod točko 7 je končna številka napačna in bi se morala glasiiti 750 K in ne 2250. Končno je tudi napačno zapisana vsota primanjkljaja pri pridelku 20 hl, ki znaša 24.311 K in ne 12.311 K. — Prosimo, da vse to cenj. bralci popravijo.

Dopis iz Ptujске okolice.

Velepoštovani gospod urednik! — Zadijokrat sen Vas prosa, če bi mi hoteli večkrat prvošiti kakli kot v Vaših kajtnah, ke pa ste mi ne nič odgovorili, pa mislim, da mi bote odstopili tisti kot. Vete zaj ob svetkih ni bija cajt za to, te pa se zaj po svetkih zgiasin.

Totokrat bom eno malo dugši kak sen bija zadijkrat, da man vete g. dosti Van za povedati. Svetke smo obhajali prav dobro, ke že vete te vsaki ma neke boljega. Brez pretepanja pa je nibeno leto ni ostalo pa še toto ne. Tan gor vete pri Sv. Vrbana so pač enega mogli zaklati, ke drgači nebi mogli vena svetki minti. Neki Pernek je pre do brez vsakega vružuha nekem po domačem Mahorič 18 štihov z nožon, na Stefanovo večer tak, da je ta bogi smrak potli na hitren zedeha. Za toga volo vete nas ne smete vse za take meti, saj to se navadno zgodi v najbolj klerikalnih farah, ki mešniki hujskajo ljudi enega prta ovemi. Ind se je blo vse tak boj po kristjenskem.

Kak sen Van že zadijokrat pisa, sen veda, da mislijo nekda na pametvo pri ti kan v okolico gospod minister Pucelj in to mi je vete najbolj šlo ves cajt po glavi pa sen he že komaj pričakiva. Jaz kot taki ke be rad posodi bija, pa sen se vete tidi za to briga ke nebi g prepozno priša. Moren Van povedati, da sen nigi ne zamuda. Bija sen gori v Apačah, ke so ve meli gospod minister guč, pa tan ni blo nebene ne-

sreče. Vsi so pač rekli, da kak so oni vičili tak je tidi prav, ke če vedo kmetje vkip držali, te de vse k vragon gledalo in tan sen tidi vida, da so lidje zreli za to. Zaj pa sen se hitro pobriga, kon do šli g. minister popudne, pa zven ke k Sv. Vrbani. Jaj vete zaj pa sen se malo bo za tak dobrega gospoda, ke nebi gi še jih zaklali tan gori, da so vee tak slabi ljudi. Letin že napre, ke če be resen blo kaj nevarnega, te bi pač leta naproti, pa bi hi odguča, ke nan resen ge toti ljudje nebi zaklali tak dobrega gospoda. Prid en k Sv. Vrbana v krčmo Klemenčič. Pa resen najden tan že dosti ljudi, ki so najih čakali med jimi je bilo dosti pijanin in med tistimi pijanimi tidi g. kaplan vete tisti debeli rdeči ki že ime pravi ke dosti lužejo. No sen se misla to še ne tak nevarno. Eden od mojih prijatlov pa mi pove, ke so pre kaplan celi den zapajali tiste, seveda ne svojim vinom, namre z vinom, ke so ga doblil na zbirci. Naenkrat pa pridejo minister. Jaj, da bi Vi gosp. urednik vidli kake gsihte so delali toti lidje, Vi be od smeha počli. Zaj pa se začne komedija. Načeliva ji je kaplan, ke je on glih za to dober, da vete resen zgleda kak en komediant. Naj boj so se med vsemi scajhmali, neki Bumbek, Ploj, ki je pre celo rihtar pa neki prtišjeni Kovačič, potli pa tidi neki mladoletni Kolarič, keremi je pre gerop Radič. Neki Hamersak se je tidi neke prša, pa so mo gospod minister take povedali, da je celo potli on dela mir med tistimi podivjanimi, da ga je vete pač le sran blo. Reka je celo, da je to sramota za celo Vrbensko farno, ke se tak obnašamo. No zaj pa so začeli Pucelj jin brati le vite, kdo je kriv tak vakeže štibre, kuhika i. dr. pa so vse dokazali, da je toga vsega kriv pre Korošec, ke je pre ne meja teko slame v glavi, ke bi nan Slovence, auscug zgovora, kda je hoda Slovenskega grunta prek davat leta 1918 v Beligrad. Jaj te so vete gledali tisti zapelani backi. Da so le sprevidli, ke ni majo le klerikalci za naj veeke bedake. Kaplani so vete kar sapo zaprili. No gda so se drgoč opomogli in prišli k sebi (kaplan) so včasih posvetili malo s svojih seinverfarjon pa so doblil tako od g. ministra v gsiht, ke bi lahko na ... pali. Najbrž blo jin je že zo za tisto vino ki so ga skrčmarli. Potli so pre celo rekli, da jen more g. minister povrti vino, da so pre za jih delali reklam, ke majo zaj taki lepi shod. Pa jaz bi san prporoča g. kaplana, da mu naj dajo nekaj, ker je resen dosti propomaga do tak lepe vdeležbe. No pr. g. župniki pa sen se zadijokrat ne nora oni so resen samostojnež, to se je vete vidlo ke so tak mirno poslušali pa vse za dobro gor zeli. ne besede so proti rekli. Gosp. kaplan pa ma vete dosti masla na glavi, te ma vena strah ke lidje zvedle kaki je. Saj o ten bon še Van že drugokrat pisa. Vete taki hee smo imeli pri Sv. Vrbani druge »sreče« ne bilo. Vrbenčaron pa bon še že tidi ob prložnosti poveda kaki so toti kaplan, jaz hi že poznan od pred, od Sv. Janža, ta so pre tidi take stvarni spočinjali, za kaj se zaj pr Vrbani pripravljajo. Saj neke se pre že tožijo, da jen vene le gerihit priša enkrat do živega, ke de enkrat mir. Keri še mogočno ne vejo ne pridejo k meni te bon

Lepi janičar.

Roman.

Spisal Rado Murnik.

»Kako pa sicer kaj junakujete, cenjeni vitez?« se mu je ognila. »Že dolgo vas ni bilo k nam.«

»Hvala Bogu, godi se mi izborno — kaj bi tajil!« je odgovoril s skromnim nasmehom. »Kar v procesijah silijo dekleta za mano, stara in mlada, posebno pa stara. Le moja sestra Mila mi včasih greni življenje. Očita mi na primer, da sem hud lenuh. Jaz se branim: Vsi pravi, veliki modrijani so imenitni lenuhi. Ona pa nato: Potemtakem bil bi ti največji modrijan! Jaz pa zopet tako: Moja ponižnost odklanja vsako prvenstvo. — Ali mi pa Mila oponaša, da preveč pijem in da imam rdeč nos. Vraga! Rdeča je barva sramežljivosti in se kaj lepo podaja nedolžni duši. Do dvajsetega leta nisem maral vina. Koliko zamudi človek v mladostni nevednosti in lahkomišelnosti!«

»Dajva ga!« je opomnil vitez Frauensteiner. Trknila sta in pila.

»Tako bi se poslovil od Blagajevih, ako ne bi bil tako mehkega srca!« je nadaljeval vitez Ahac. »Oba grofa me imata tako rada, da tega niti ne moreta povedati. Zato rajša molčita. Alijana bi se jokala, vsi bi jokali, če bi jih zapustil. Dobro srce mi velevala, da jih moram obvarovati hudo žalosti. Srečna sestra, ki ima takega brata! Zakaj vendar prodaja same sitnosti?«

»Ženske imajo svoje muhe,« je dejal vitez Erazem.

»Imajo jih, imajo! Pa vse ne. Moja Fiametta na priliko ni imela nobenih muh. Toda — zdaj vama moram povedati, čemu sem prišel. Čez dober teden, na svetega Felicijana dan praznujemo god starega grofa. Gostov bo mnogo. Grof Majnard vabi tudi vaju.«

Nemo sta se priklonila brat in sestra. Živahen izraz presenečenja je preletel odurni mrtvi obraz viteza Frauensteinerja.

Saldi pa je burno zatrepetalo srce. Kri ji je udarila v glavo, da jo je zabolelo nad senc. Nehotoma je povsila oči. Zavrtelo se je pred njo; da ne bi omahnila, se je naslonila na mizo. Vse to pa je trajalo samo trenotek; siloma je obvladala svoj nemir. Nihče ni opazil njene razburjenosti, nihče ni slutil, kakšen vihar se je bil zbudil v njeni duši, zakaj prav ta hip sta pogledala Erazem in Ahac proti škripajočim vratom.

Zadišalo je po masti in močnih kuhinjskih dišavah. Plaha mlajša dekla Kate je prinašala poprnico, solnjak, orehove in belega kruha, politega z mastjo. Bare pa se je ponosno bližala z veliko skledo; v njej so bili ovčji možgani in želodec, nadevan s sekljanimi jajci, petršiljem in žafranom.

Veselo in hvaležno je pozdravil vitez Ahac te okusne darove. Ni se dal dolgo prositi, nikar celo siliti, marveč je takoj začel malicati z iskro vnemo in veliko resnobo. Medtem pa vendar ni pozabil zabavati Frauensteinerjevih dveh.

»Le pridita oba, imeli se bomo izvrstno!« ju je vabil. »Prosim vas, velečenjena gospodična, pridite prav gotovo tudi vi! Preveč se odtetezate svetu, preveč se zapirate med domačimi zidovi! Nekatera krasotica rada sanjari samotno kakor nežna čista cvetlica, toda — vsaka stvar trajaj svoj čas, pravi Salomon jako pametno. Res je — dolgo vas ni bilo na našem gradu; bili ste na Dunaju, kajne? Toda pri nas se ni izpremenilo prav nič, noben kamen ne leži zdaj drugače kakor prej. In tudi mi smo ostali taki, kakor pred leti: prijatelji!«

»Kaj vse načenča ta debeli tenec ob vinu,« je šlo Saldi po glavi. »Ali pa govori le ironično?« — Potem pa je pogledala gosta čisto mirno in rekla na glas: »Na Blagajevem gradu sem se zabavala zmerom prav dobro!«

»Verjamem, verjamem!« se je muzal vitez Ahac.

Salda ga je pozorno motrila nekaj trenutkov. »Menda vendar ne ve — vsega, kar se je dogodilo med grofom Majnardom in mano!« jo je zaskrbelo. »Ne, ne, to ni mogoče...«

»Kaj pa mlada gospa grofinja?« je vprašal vitez Frauensteiner, ki je medtem pojedel vse, kar mu je bil pustil jedilni vitez Doljanski.

»Moja sestra Mila?« je dejal gost počasi, dočim se je naslonila ležno drgetajoča Saldi na klopi nazaj in pazila, da ji ne bi ušla nobena besedica. »Naša Mila, ha! ta ima pa nebesa že na zemlji! Grof Majnard je še vedno ves zaljubljen vanjo. Kakor dvojad golobčkov, tako živita Mila in Majnard. Največja sreča in veselje pa jima je njihje dete, mala komtesa Alijana! Takega otroka izlepa ni nikjer. Alijana bo lepota prve vrste! In prebrisana je — oh, kako je prebrisana! Čisto se je vrgla po svojem ucu Ahacu. Čudno! Že zdaj se zna na dilci kamenčkati tako dobro, da okamenčka včas celot mene!«

6.

Salda je vstala. Čutila je, da ne bo mogla več prikrivati svoje razburjenosti.

»Lepega sokola imate zunaj, gospod vitez!« je dejala prijazno. »Moram mu dati kaj dobrega. Oprostite — vrnem se kmalu!«

»Kakor izvolite, ljuba prijateljica!« je pokimal vitez Ahac odhajajoči, izpraznil majolico in se obrnil k Erazmu. »Kaj pa zdaj midva? Ali hočeš kockati?«

Odpel si je usnjato torbico in iztresel iz nje srebrnike in zlate. Vitez Frauensteiner je takoj prinesel visoko kupo in dve mali slonokosteni kocki s črnimi pikami. Odgrnil je prt. Položila sta vsak svoj srebrnik na sredo mize. Začel je vitez Doljanski. Pokril je kupo z dlanjo, potresel in vrzel kocki.

»Pet in tri!« je štel zadovoljno gorenje pike.

»Ni slabo. Osem pik!«

Vitez Frauensteiner je padlo le sedem pik; izgubil je srebrnik.

Izprva je dobival skoraj vedno vitez Ahac. Od samega veselja je pil prav prično. Pozneje pa se mu je izneverila sreča. Zdal je še več pil od same žalosti. Vedno večji je bil kupček sigralca in vedno huje je vnela Ahaca strast do igre. Stavil

je zmerom večje vsote... Vkratkem je zaigral ves svoj denar. Vitez Frauensteiner je poklical deklo, da bi prinesla še vina.

»Ad fundum — do dna!« je velel vitez Ahac že precej glasno in zopet izpraznil majolico. »Pi! tudi ti, Erazem! Kaj me gledaš kakor žaba zvonik! Le zvrni ga! Obrl si me. Prokleta nesreča! Pa več kaj?«

Snel je svoje bodalo z jeklene verižice in ga vrzel na mizo.

»Poglej, Frauensteiner! Kaj meniš, koliko sem dal zanje?«

Vitez Erazem je počakal, da je odšla dekla, ki je donesla vina in pospravila vse nepotrebno z mize. Napolnil je Ahacu majolico in cenil: »Cekin?«

»Kje bi neki dobil tako orožje tako poceni!« je zarenčal vitez Doljanski. »Ročnik je srebrni in ta dva kamena sta prava rubina! Ceni pošteno, duša skopa!«

»No, recimo... dva cekina.«

»Dva cekina!« je kriknil vinjeni vitez Ahac. »Dva! Moje bodalo je vredno več nego vse, kar sem zakockal danes tukaj. Narediva tako! Ako pade tebi več pik, bodi bodalo tvoje in potem je konec igre in amen. Ako pa se pokaže več pik meni, mi moraš vrniti ves moj izgubitek. Velja ali ne velja?«

»Dobro,« je privolil vitez Frauensteiner hladnokrvno. »Ako torej spet izgubiš, nehava kockati. Toda prosim te, da ne boš siten, ako ti sreča ne bo mila.«

»Nič ne bom siten,« je obetal vitez Ahac in dvignil polno majolico. »Vedno sem dobre volje. Pijva!«

Izpil je do polovice in hlastno vrzel kocki v kupo. Izpod nagubančenege čela je gledal z izburjenimi očmi zdaj bodalo, zdaj denar. Rdeči obraz mu je žarel od preobilo zaužitega cipra in od igralske strasti... Močno je potresal kocki, zvončkljajoči v kozarcu. Glava mu je kimala in lasje so mu mahali v napeta lica.

(Dalje prihodnjik.)

Jen jaz vse poveda tiste kaplanove grehe. Ni mislite se ke nedo prišli enkrat tan kon spadnejo, če so glib v stranki ki bi se prav zaprav mogla menivati »prbežališč grešnikov«.

V soboto pa je bila napovedani shod pri Sv. Lovrenci v Sl. g. Kak vete, da sen jaz vaš celi ke ko me je, pa me tidi ne sme nigi faliti. Vdria sen jo prek po travnikih pa čez Dragoviča ta vete k Mikli pa sen ba že na mesti. A vete tan pa so ljudje že boji spregledali so bli boji pametni kak Vrbenčari če se jih je glib neke pred repončili, da do shod rezbili, pa so si premislili pa so rajši verno poslušali in so meli več od toga kako če bi se drli na vse pretege. Res tū pa so g. ministri tak natenko vse zrazložili, da bi se mogli vsakemu zdeniti v glavi in da le gda mo kmetje vkup držali ter de boje. Tū pa ne blo enega nasprotnika. Če je glib bila Miklova gostilna natlačena. Vse je dalo prav g. ministri To bojo gotovo drugokrat sami samostojneži. Popudne je pa se bila shod v Mežgrovcih, tan pa tūdi ne blo nesreče je blo glib tak kak pri Lovrenci. Enih par t i terjavih se je htelo nekaj pršti, pa kaj do prali zamorca če pa je skoz črni. Saj so jen vete tūdi g. ministri odprli oči keren so mogli. Za celo nore pa je vete ne druge pomoče kak v norhaus z njimi.

To sen napisa, da na ši ljudje vidijo, da tūdi en čista navadni človek ve misliti svojo glavo in da do vidli v drugih okrajih, ke de Ptujski okraj eden med te prvimi ke de nagno tiste frakare vse na svoja mesta. te pa gotovo nede vera pešala. Prosa bi vse moje dobrotnike, da mi pomagajo v ten deli in se kaj kdo drugi napiše za taše cajtne, ke nede vse na mene delo palo. Sej v kratkem bon se drgoč oglaš. Man vete toga dosti. V noven leti moremo to popraviti, kaj smo zamudili lanl. Za novo leto bi Ven tūdi naročnikom našega lista na srce položila, da vsakega našega pristaša nugučite, da de se naroča naš list. Več nas bo veseleje bon meja, pa bon van vsaki teden neke napisu za zabavu.

Janez Zgaga.

Tedenški pregled.

(Vsled božičnih praznikov ter novega leta ni mogel izhajati »Kmetijski list« redno vsako sredo, kakor preje. Od sedaj naprej pa bo izhajal »Kmetijski list« zopet redno vsako sredo in zato objavljamo danes samo pregled dogodkov od dne 4. januarja dalje.)

Petek, dne 4. januarja. Na skupni seji naših delegatov ter zastopnikov bratske srbske zemljoradniške stranke v Zagrebu je bil dosežen popoln sporazum. Seja načelstva SKS, ki je sklicana v petek, dne 11. januarja bo o sporazumu končno veljavno sklepala, na kar bo sporazum objavljen. Tedaj bo jasno razkrinkana laž klerikalcev in demokratov, češ da smo se zvezali z radikali. — **Nov Markov protokol** se snuje na Dunaju. K Radiću na Dunaj se je odpeljal dr. Hrasnica, pristaša dr. Spahe. V kratkem pričakujejo na Dunaju tudi prihoda dr. Korošca, ki se pride na Dunaj zdraviti. Na Dunaj pa so tudi že odpotovali odposlanci radikalov. Ti slednji hočejo Radića prepovoriti, da bi se nadalje izostal iz skupščine, ker je s tem radikalna vlada zagotovljena. Na Dunaju naj bi se nekako obnovil Markov protokol. Upajmo, da bodo to pot naši klerikalni tigri malo dražji. — **Opozicijski blok** demokratov je padel v vodo. Polovičarstvo, ki so ga pokazali na svojem kongresu v Zagrebu ni moglo nikogar prepričati, vsled česar jim tudi nihče ne veruje. — **Spor z Bolgarsko.** Bolgarski ministri predsednik Cankov je imel v sobranju govor, v katerem je dejal, da ne bo preje miru, dokler ne bo Makedonija svobodna. Zaradi tega je nastalo v Beogradu veliko razburjenje. Ko je prišel v Beograd naš sofijski poslanik Rakić, pa se je to razburjenje znatno poglobilo, ker se je izkazalo, da se je v Beogradu Cankov govor podajal na štiri različne načine. Izkazalo se je, da je dejal Cankov sledeče: Odnosaji s Srbijo so se zboljšali in se stalno zboljšujejo. Iskrena prijateljstva med obema državama pa ne bo preje, dokler ne bo rešeno vprašanje Makedonije. Ta izjava profesorja Cankova sicer ni predžurjanska, vendar pa tudi ne tako huda, da bi bilo treba govoriti o poostitvi naših odnosov do Bolgarske. — **Na Albanskem** je vendarle zmagała vlada, čeprav je opozicija znatno napredovala. Za našo državo so albanske volitve zelo pomembne, ker je sedanja opozicija odkrito pod uplivom italijanske in bolgarske propagande. — **Amnestija.** V proslavo rojstnega dne kraljice Marije je podpisal kralj ukaz, s katerim se odpusti onim, ki so bili obsojeni na zapor, tretjina kazni. Tudi več vojaških obsojencev bo deležnih amnestije. — **Železniško ministrstvo** je izdalo naredbo, da se ima s Sušakom otvoriti tovarni promet. — V Beogradu se vrše marljivo predpriprave za sestanek Male antante, ki jo v glavnem razpravljala o

mednarodnem posojilu Madžarski. — Na Angleškem so se ponesrečili vsi pozikusi konservativcev, da bi pridobili liberalce za skupno protidelavsko vlado. Vlado bo sigurno sestavil Macdonald, vodja delavske stranke. Njegova vlada bo pa imela zelo težko stališče, ker bo odvisna od podpore liberalcev. Kakor hitro glasujejo ti proti vladi, je ta padla. — Iz južne Srbije javljajo o velikih snežnih zametih.

V soboto, dne 5. januarja. Na zboru zaupnikov demokratske stranke v Ljubljani je bilo sklenjeno, da posl. Reisner ne odstopi pa čeprav je po svoječasnem sporazumu prof. Reisner s časno besedo zavezan, da bo najkasneje dne 1. januarja odložil mandat. Demokratska stranka, ki je jamčila, da bo prof. Reisner odložil mandat, je s tem ožigosana kot stranka brez časti. — V oddelku za kmetijstvo so bile izvršene velike in nesmiselne redukcije uradništva. Na večini kmetijskih šol je s tem sploh onemogočen reden pouk. Enako so nemogoče sedaj poučna predavanja po deželi. Redukcija je delo klerikalnih denuncijantov. — **Pogajanja z Italijo** zaradi Reke so se zopet pričela. Širijo se vesti, da hoče doseči vlada sporazum na škodo Slovenije. Italija hoče namreč zasigurati Trstu čim večje zaledje in zato zahteva od Jugoslavije, da se ta zaveže, da ne bo v Sloveniji zgradila nobene nove železnice, da ne bi tako dobila Slovenija lastnega izhoda na morje. — **Redukcija uradništva** se vrši po vseh ministrstvih. Ni pa izvršena redukcija povsod pametno in tudi ne pravično, kar silno otežkočuje zboljšanje naše uprave. — Grški voditelj Venizelos se je vrnil v domovino. Venizelos bo odločil, če ostane Grška monarhija ali če postane republika. — V Trstu je umrl dr. Mandić, odlični tržaški rodoljub in zelo zaslužen narodni delavec Slava njegovemu spominu! —

Nedelja, dne 6. januarja. »Narodni Dnevnik« objavlja faksimile sporazuma sklenjenega med demokratsko in narodno napredno stranko glede prof. Reisnerjevega mandata. Z objavljenim sporazumom je besedolomstvo demokratske stranke dokumentirano dokazano. — Brzjavka iz Beograda potrjuje, da so bili krivi redukcije v oddelku za kmetijstvo klerikalni poslanci, ki so na seji finalnega odbora z dne 20. decembra naznanjali slovenske kmetijske strokovnjake kot nezadostno kvalificirane in nesposobne. O tej stvari pisemo obširneje na drugem mestu. — Bolgarski četaški vojvoda Aleksandrov je imel s poročevalcem angleškega lista velik razgovor, v katerem je razvil svoj političen program. Dejal je, da hočejo Makedonci avtonomno Makedonijo, kateri bodi glavno mesto Solun. Makedonci nočejo ne grške, ne bolgarske in tudi ne srbske Makedonije, temveč samo svojo avtonomno Makedonijo. To da bodo tudi Makedonci dosegli. Ne sicer mirnim potem, toda s silo orožja. Priznava pa, da si bo Makedonija priborila avtonomijo tudi s pomočjo nekaterih strank v Jugoslaviji. Todorov nima nobene zveze s tujimi državami, ne odklanja pa angleškega protektorata. — **Ljudsko štetje v Albaniji** je ugotovilo, da ima Albanija 817.000 prebivalcev, od katerih je 500.000 muslimanov, 172.000 pravoslavnikov in 84.000 katolikov. V Petrogradu je bila katastrofalna povodenj. Celi deli mesta so pod vodo. — Na Japonskem je bila stvorjena nova vlada.

Ponedeljek, dne 7. januarja. Demokratski nadaljujejo svoja brezupna pogajanja za ustanovitev opozicijskega bloka pod njihovim vodstvom. Opozicijski blok pa je mogoč in smiseln le tedaj, če ga hoče tudi Radić. Ta pa noče o demokratih ničesar slišati. — Vsled pravoslavnega božiča je ostal parlamentarni položaj neizpremenjen. Vse zanimanje je osredotočeno na sestanek male antante, ki se prične 9. t. m. — Pri volitvah v francoski senat so zmagali pristaši ministrskega predsednika Poincarrea. — **Bolgarska** je zahtevala, da se ji dovoli povečanje njene vojske.

Varujmo svoje zdravje.

Ko bi se dandanes kdo useknil z dvema prstoma, potem treščil na tla in si obrisal osluzeno roko ob svojo obleko, bi se vsakomur studil in vsakdo bi ga imel za nagnusnega in nevzgojenega človeka. Toda pred nekaj leti ni bilo to nič nenavadnega. Takrat je bil žepni robec pravi luksuz ter je služil samo za okrasek ali sestavni del praznične obleke. Kvečjemu si je kdo z njim otrl znoj z obraza. Dandanes pa je robec neizogibno potreben del perila pri vseh izobraženih ljudeh.

Dolgo ne bo, ko bodo prav tako imeli za gnušno in nedostojno, pljuvati po tleh, kar je pri nas še nekaj popolnoma vsakdanjega. Večina ljudi ve, da je to tudi jako škodljivo, ker se na ta način raznašajo kalli raznih bolezni, zlasti sušice; vendar pa se nihče ne pomi-

šlja, pljuvati kamorkoli. Predvsem noče nihče pomisliti, da je morda ravno on tisti, ki seje okoli sebe bolezni, ko pljuje kamorsibodi. Morda pa je tudi kaj takih, ki vedo, da so bolni, pa vendarle ne pazijo, kam pljujejo. Ti ali nočejo vpoštevati sosesčine, ali pa mislijo, da je prepoved o pljuvanju po tleh samo zdravniško pretravanje in da je popolnoma dovolj, če dobro izpljune razmažejo.

Odkar se je začelo na vseh straneh resneje delovati za zatiranje tuberkuloze, se tudi piše in govori o tem, kako nevarno je pljuvati po tleh. Nalepljajo se lepaki, izdajajo se prepovedi, ljudje pa vendarle pljujejo kamorkoli. V nekaterih deželah lahko hodite ure in ure po cestah in ulicah, pa ne najdete nikjer na tleh izpljunka, tam tudi ni goštilen s popljuvanimi tlemi, kakor so pri nas. Pljuvati po tleh imajo tam prav tako za sramotno, kakor če se kdo usekuje z roko ali opravlja potrebo na ulici.

Zgolj naredbe in pozivi bolnikom, naj pljuvajo samo v pljuvalnike, ne uspevajo iz več razlogov. Predvsem ne misli nihče, da se tiče ta naredba njega in da je on tisti bolnik, ki je nevaren okolici. Potem pa tudi bolnikom samim ni dovolj povedano, da so nevarni ne samo okolici, nego tudi samim sebi. Zdravniki niso zadostno povdarili, da se jetičniki lahko iznova okužijo s kalmi, ki so jih izmetali sami in da se taka bolezen razvija mnogo hitreje nego po prvi okužitvi. Ko bi to vedeli, bi marsikateri tuberkulozni bolniki bolj pazili kam pljujejo; zakaj če jim že ni do drugih, bi pazili vsaj sami nase.

Naposled je treba uvaževati še to, da se ljudje vobče težko pokoravajo naredbam, če so tudi take, ki jim naravnost koristijo. Zatorej ni treba govoriti: »Bolniki, pljuvajte samo v pljuvalnike«, nego: »Vsi, zdravi in bolni, ne pljuvajte izven pljuvalnikov, ker to ni samo nevarno, ampak nagnusno.« Dobro vzgojeni ljudje ne pljujejo po tleh. Če bi tako vplivali na človeško samoljublje in če bi sami prednjačili z zgledom, bi bil uspeh dosti večji, nego ga imajo vse naredbe.

(Iz revije »Zdravje«.)

Gospodinjstvo.

Deset zapovedi za gospodinjstvo. 1. Imej svoje oči povsod, toda ne bodi malenkostna. — 2. Ostani mirna, tudi če se pripeti v hiši kaj neprijetnega ter ne zamenjavaj neprijetnosti z nesrečo. — 3. Ne kupuj nič nepotrebnega, a kupuj vedno blago najbolje vrste. — 4. Bodi varčna z denarjem, s časom, pa tudi s svojimi močmi. — 5. Skrbi, da bode teklo kolesje tvojega gospodinskega stroja vedno tiho in nalahno, to je ne zdižuj in ne razburjaj vse svoje okolice s tožbami o strašnih in feizmernih gospodinskih poslih in skrbih. — 6. Če vidiš pred seboj grobe polne dela, tedaj pomisli, da prinaša vsak novi dan tudi nove moči. — 7. Zavedaj se, kako težko je služiti in bodi zato svojim poslom dobra gospodinja. — 8. Izrekaj svoja povelja vedno razumljivo in dolečno. — 9. Družba v tvoji hiši naj bo kakor osvežujoče vetrič, ne pa kakor burja, ki vse razmeče in zmede. — 10. Korakaj s časom naprej in ne zaničuj novih iznajdb, ki ti morda olajšajo gospodinjstvo. Proučuj jih in če so zares dobre, jih vpelj v svojo hišo.

O kopanju otrok. Vse ni za vsakega — to velja zlasti pri odgoji otrok. Kakor je v gotovih slučajih koristna mrzla kopel, tako je v drugih škodljiva. Zato naj bi se skrbna mati posvetovala z vestnim zdravnikom-specialistom. Jako je razširjeno mnenje, da so kopeli — tudi mrzle — najboljše krepčilo za slabotne otroke. To je zmotna. Malokrvne otroke naj se čim najmanj kopelje in potem vselej v gorki vodi. Izvrstna pa so zračne kopeli, ki utrdje najsibejše telo — seveda, ako se pravilno postopa V tem oziru se je obrniti do izkušenega zdravnika za navodila.

Kako ohraniti sveže meso. Meso zavij dobro v robec, da ne pride zrak do njega ter ga spravi v klet. Še boljše je, ako ga zaviješ v koprvice ter potem pokriješ z lončeno posodo ali pa, ako ga v cunj zavitega zakopješ v kup peska v kleti. Ako meso že malo diši, ga dobro umij s slano vodo, v katero si vlija malo kisa. polij ga s kislim mlekom ter ga pokrij, tako se še nekaj časa ohrani. Meso tudi izgubi duh če ga deneš v vodo ter mečeš vanjo žareče ogle.

Univ. prof. V. Totomlanz, Praga.

Zadružništvo.

Nova obzorja zadrugarstva.

Težko je govoriti o pokretu, ki je še mlad, ki še nikjer ni popolnoma razvit, razven na Irskem.

Vendar se lahko trdi, da je zasluga angleških konzumnih zadrug, da so cene najpotrebnejših potrebščin bolj počasno rastle, kakor v drugih državah, razven v Švici in na Danskem, kjer je zadružništvo izredno razvito.

Anglija največ po zaslugi zadružništva ni dežela, ugodna za razvoj trgovstva, kakor n. pr. Amerika, kjer je organizacija konzumentov zelo slaba. Konzumne zadruge in njih zveze so glavni producenti moka, kruha, čaja, mila itd. One v tem pogledu močno vplivajo na trg. Še pred vojno so zadružne tovarne preprečile, da se v Angliji ni stvoril trust tovarnarjev mila, ki naj bi dvignil cene.

Uspehi zadružništva.

Še večje uspehe je doseglo zadružništvo na Danskem, in to tako konzumno, kakor tudi kmetijsko zadružništvo. Glavni konzumni proizvodi kakor tudi glavni izvozni predmeti danskega naroda: jajca, meso, mleko in njega izdelki, so po veliki večini zadružno organizirani. Ta oblika bogatstva danskega kmeta je največ doprinesla k izpopolnitvi kmetijske tehnike. Pred 25 leti, ko še ni bilo zadružništva je bil danski kmet najrevnejši v Evropi. Sedaj pa je ravno danski kmet najbogatejši in najprosritenejši. Po zaslugi zadružništva je dansko maslo najboljše in množina mleka, ki ga dajejo danske krave, se je podvojila. Kokošja pasma se je izboljšala in jajca so postala večja ter čistejša. Na londonskem trgu kamor danske zadruge izvažajo, je najbolj priljubljeno dansko maslo, jajca in meso.

Končno ima dansko zadružništvo tudi to blagodejno zaslugo, da se je izboljšalo materijelno blagostanje danskega kmeta, da ga je privezalo na grudo in zmanjšalo beg v mesta in inozemstvo. Danska je ena od onih redkih držav, kjer se število kmetijskega prebivalstva ni zmanjšalo.

V Nemčiji je zadružna organizacija kmetijskega kredita popolnoma zatrla izkoriščanje kmeta po vaških odedulih in obogatela deželo s posestniki. V Nemčiji je kreditno zadružništvo tako popularno, da niti vojska ni omajala zaupanja vanj, kakor se je to zgodilo po drugih državah.

Nemške zadruge so preprečile verženje in navijanje cen najvažnejšim živilom in so poleg tega tudi skrbale za dobro kvaliteto istih.

V Italiji pripada zadružništvu najznatnejši del metalurgične produkcije in se zadružništvo v odlični meri udeležuje pri javnih zgradbah, kakor pri zidanju cest in potov, pri melioracijah itd., tako, da je v tem pogledu v mnogih provincinah izrinilo privatne podjetnike.

Moralni pomen zadružništva.

Ni lahko točno reči, kak moralni pomen ima zadružništvo. Trditi je mogoče le, da bi človeštvo, demoralizirano po vojski, še globlje padlo, če bi ne bilo zadružništva. Reči pa se mora tudi, da je v deželah, kjer je zadružništvo popolneje razvito, moralni in spiritalni nivo ljudstva mnogo višji kakor drugod.

Brezdovmno so danski in finski kmetje najpoštenejši; oni so pa tudi prvi zadrugarji na svetu. Danski kmetje imajo pa še drugo obliko organizacije za izobraževanje: vaške univerze, katere vaškega prebivalstva ne izobražujejo samo teoretično, ampak tudi praktično.

Edino v Madžarski se vodi anketo o moralnih in materijelnih uspehih zadružništva. Tudi ta dežela je pred vojno izkazovala znatno kulturno napredovanje kmeta. Zlasti se opaža, da je po zaslugi zadružništva pojenjala agrarna agitacija in nemiri.

V obče se opaža, da zadružništvo zelo vpliva na zvišanje delavnosti, iniciativnosti, varčnosti in poštenja med delavnimi razredi. Po zaslugi zadružništva je zlasti po deželi našlo mnogo nadarjenih ljudi možnost za uspešno udeleževanje svojih sposobnosti, česar bi se jim v kapitalističnih podjetjih nikoli ne posrečilo, ker so ta po svojem značaju preveč nedostopna in aristokratska.

Zadružništvo je vrsta organizacije za kmetijstvo, industrijo in trgovino, ki ni samo strogo demokratična, nego tudi zelo pravična. Zato zadružništvo ne razvija v narodu samo podjetnosti, ampak tudi poštenje. Dalje sledi.

Gospodarstvo.

(Vrednost našega denarja) je ostala v zadnjem času skoraj popolnoma neizpremenjena. Dinar notira skoraj že

14 dni stalno v Curihu 6.50. Zelo pa je v zadnjem času padla veljava francoskega franka. Francozi pravijo, da so padec franka povzročili nemški spekulant in da je padec popolnoma neutemeljen. Francoska vlada je zato odredila ostre zaščitne mere za frank in njenemu naporu se je tudi že posrečilo, da je frank nekoliko napredoval.

(Tržne cene v Zagrebu.) Voli 12.50 do 9 Din za 1 kg žive teže, prešči 27 do 27.50 Din, teleta 22—23 Din. Mrva: Seno 100—112 Din za 100 kg, detelja 125—150 Din, otava 125—175 Din. Ribe: Posttrvi do 64 Din za 1 kg, somi 50 Din, ščuka 25 Din, sardele 10—20 Din za 1 kg. Italijanska karfiola 12—13 Din za 1 kg. Sadje: Suhe hruške in drobna jabolka do 5 Din za 1 kg, namizno sadje jabolka in hruške do 12 Din za 1 kg. Domače črno grozdje do 25 Din za 1 kg. Mandarini do 2 Din za 1 komad.

(Žitni trg.) Pšenica po 340, pšenična moka po 540—555, kuruza po 225—250, oves po 225—230, rž po 265—270 in otrobi po 145 dinarjev.

(Budimpeštanski trg.) Cene v tisočih madžarskih kron. En dinar je preko 200 madžarskih kron. Pšenica od 102.5 do 106.5, rž od 80—81, ječmen za krmo od 84 do 86, ječmen za pivovarne od 86—89, proso od 82.5 do 85, oves od 96—98, kuruza od 75 do 80, otrobi od 51.5 do 52.5 in lucerna od 5.8 do 6.6 tisoč madžarskih kron.

(Trg s semeni.) Zagreb, dne 5. jan. Rdeča detelja po 16—17, lucerna od 15—16, proso od 2.50—3, repica od 5—5.50, mak od 15.50—16, leča od 13 do 16, pesa za krmo od 70—75 dinarjev za 1 kilogram.

(Živinski trg.) Zagreb, dne 5. jan. Voli od 10—16, težke pitane svinje od 25—27, mesnate od 24 do 26 dinarjev za kilogram žive teže.

(Dunajski trg.) Prvovrstni voli od 10—15, ostala goveja živina od 7—10, težke svinje od 23—27, zaklane od 26 do 28, mesnate od 25—28, zaklane od 26—28, mesnate od 25—28, zaklane od 27—29 tisoč avstrijskih kron.

(Praški trg.) Prvovrstni voli od 7—9, krave od 4—6, bikji od 6—9, junice od 6—8, težke svinje od 13—14, mesnate od 12—13.50, zaklane od 13.50 do 15 čehoslovških kron.

Raznoterosti.

(Kako osrečiš svojo ženo.) Nek londonski časopis je prinesel navodilo mladim možem, kako morejo napraviti svoje žene srečne in zadovoljne. Posebno pomembna so sledeča navodila: Prizadevaj si vedno, ravno tako ugajati ženi po poroki, kakor pred poroko. — Pomisli, da je novo življenje za ženo popoln preobrat njenih misli in navad ter ji je sploh nerazkrita dežela. Imej torej potrpljenje z njo. — Reči ji pri priliki, da jo imaš rad. Sicer ve to sama, vendar rada sliši. — Začni vsako stvar v taki meri, ki jo moreš tudi nadaljevati: to velja posebno v denarnih zadevah in ne žali njenega čuta s tem, da jo primoraš prositi za denar. Za to stvar moraš imeti fino čustvo, ker denarno vprašanje je glavna točka za prepire v rodbinah. — Bodi pozoren v malenkostih. Edina cvetka more desetkrat olepšati ves dan. — Obvesti jo o svojih skrbih ravno tako, kakor o svojem veselju. Dva premešata trpkosti lažje, kakor pa en sam. Saj je tvoja žena, ki te ljubi. To storiš si dolžan in mogla bi ti dati marsikak dober svet. — Prenešaj ob priliki njene solze, svoje morajo delati, žene pa morajo jokati. — Ne osramotij jo z javno kritiko. Ako ji imaš kaj očiti, stori to doma. Dopolovi ji, da je edina ženska, ki si jo sploh kdaj ljubi, to je velikega pomena. — Ne zbadaj jo, ako ne moreš prenašati, da te ob priliki tudi ona zbadu. — Postopaj z njo kakor s tovaršem ali prijateljem, toda ne pozabi nikoli, da je predvsem ženska, ki potrebuje tvoje podpore in pomoči.

(Materino srce.) V Norville se je dogodila drama, ki bi bila vredna, da jo spiše kak znamenit romanopisec. Junakinja je žena, stara nekaj nad 40 let, ki je še vedno lepa in je preživela v mladosti pustolovne dni. V Parizu se je poročila z rokodelcem, ki jo je po nekaj letih zapustil z dvema otrokoma. Njen sin je umrl pred 22 leti. Mati se je težko preživljala. Deloma je preživela pri starem stricu v Norville, ki je bil neke vrste čudak in je stanoval v koči sredi gozda. Ko je pred kratkim mati šla, da bodo kosti njenega otroka z onimi grobovi, katerih doba je potekala, razmetane, je prišla ponoči na pokopališče, izkopala ostanke svojega sina, zavila jih v predpasnik in šla peš nazaj v Norville. Tam je zahtevala od občine, da bi smela pokopati svojega sina v grobu stare matere. Tam se je zvedelo celo dejanje. Ženo so aretirali, toda jo nato izpustili. Vrnila se je na pokopališče nazaj, odprla grob, v katerega so začasno zakopali ostanke njenega sina, jih vzela ven in izginila z njimi brez sledu. Od tedaj je niso več videli.

Le Zlatorog — mi'o, da belo perilo!

Priporočamo tvrdko
JOSIP PETELINC
 Ljubljana, Sv. Petra n. 7,
 za vodo, blizu Prešernovega spomenika
 v najcenejši nakup vseh potrebščin za krojače, čevljarje, sedlarje, šivilje, toaletnega blaga, pletenin, galantrije, žlice, vilce, nože, škarje, žepne robce, brisalke, gumi-platno za otroške postelje, kravate, čipke, vezanine, razne bombaže, svilo, šivalne stroje **Gritzner in Adler**, posamezne dele za kolesa in vse sisteme šivalnih strojev.

Stalne službe

na drž. vinarski in sadjarski šoli v Mariboru za prvovrstne samske delovne moči: en vrtnarski pomočnik, en volar, en podvornik (za razna dela), štirje vinogradniški delavci.
 Ponudbe z dokumenti čimprej, najpozneje do 1. februarja 1924.

„Ekonom“ osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani, Ročdvorska ul. 7

ima v zalogi:

Najboljši dalmatinski portland cement iz splitske tovarne,
 lepo suho, zdravo koruzo, staro in novo, koruzni zdrob, koruzno moko, ajdo, ajdovo moko, kašo, ješprenček, najfinjšo banaško pšenično moko, Ogg. Og. 0, 2, 6,
 lepo čisto banaško pšenico, slavonski, bosanski in banaški oves, lepe in čiste pšenične otrobe, debele in drobne, krmilno moko, mletno morsko sol v vrečah, 50—80 kg, kristalni sladkor v vrečah po 100 kg, sladkor v kockah v zabojih po 50 kg, razne vrste prvovrstnega mila za pranje, pristno banaško mast, ameriško mast, brazilsko mast, riž, kava, olje, petrolej, seno, vezano ali prosto, pšenično in ovseno slamo, vezano ali prosto, (seno in slamo za Ljubljano in na bližnje okolice v množini od 1000 kg naprej, za oddaljene kraje le v vagonih), vse po dnevnih cenah, vedno ceneje kakor pri drugih trgovcih. Vse ostale predmete preskrbimo na željo vsakemu članu.

Žitni zavod v Ljubljani

dobavlja v poljubnih količinah
fino zmleto kameno sol

kakor tudi
kameno sol v kosih
 po najugodnejših cenah.

Ker so zaloge soli v monopolnem skladišču do malega izčrpane, je v interesu ljudstva, da trgovine ne odlašajo z naročili.

Dobava točna.

Proda se

nekaj staro mlinске oprave: gornja železa, mlinске štange, štekli za gredje, leseni gredelj s štekli itd. Naslov pove uprava „Kmetijskega lista“.

Nudim po najnižjih cenah, prvovrstno blago, kakor: **pšenico, otrobe, drobne in debele, moko za krmno št. 8, novo koruzo, najboljši „Tebovelski cement“ za izdelovanje opeke**
Ljudevit Sirc, Kranj.

Agitirajte za „KMETIJSKI LIST“!

Pri nakupu novodošlega pomladanskega in letnega blaga za ženske in moške obleke, perilo, šifon, kotonina, oksford, cefir, cvilih, odeje, koci, posteljne garniture i. dr.
 samo čehoslovaški izdelek, se priporoča domača trgovina
pri „Češniku“, Ljubljana,
 Lingarjeva, Stritarjeva ulica.
 Opozorjam ženo in neveste pri nakupu opreme (holiša)! Cene znatno nižje in zmerno!

SINGERJEVI ŠIVALNI STROJI
INGER šivalni stroji
 Na celim svetu znani kot najboljši. Podružnice in zastopstvo v vseh mestih. Centrala za državo SHS ZAGREB, Maruličeva ulica br. 5 II. kat. Filijala LJUBLJANA, Selenburgova ulica 13, MARIBOR in NOVOMESTO.

**„DANICA“
 MAJZELJ & RAJŠELJ**
 LJUBLJANA, Zurjaški trg šte. 1

trgovina z manufakturo, galanterijo in usnjem vseh vrst.
 Prvovrstno blago. — Najnižje cene. Na debelo. Na drobno.

Jadranska banka a. d. Beograd

Dionička glavnica: Din 60,000.000. Rezerva: Din 32,515.000.

Podružnice:

Bled Cavtat Celje Dubrovnik	Ercegnovi Jelsa Jesenice Korčula Kotor	Kranj Ljubljana Maribor Metković Prevalje	Sarajevo Split Sibenik Zagreb
--------------------------------------	--	---	--

Amerikanski odio.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
 FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New-York City.

Veza za Južno Ameriku:

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Rosija-Fonsier

zavarovalna in pozavarovalna družba v Beogradu.

Osnovni kapital Din 5,000.000.

Ravnateljstvo podružnice za Slovenijo: v Ljubljani, Sodna ul. 2/I.

Družba izvršuje zavarovanja vseh vrst:

1. Zavarovanje proti požaru.
2. Zavarovanje proti posledicam telesnih zгод.
3. Zavarovanje proti škodi in toči.
4. Zavarovanje proti vplomu in tatvini.
5. Zavarovanje vseh transportov.
6. Zavarovanje jamstvenih dolžnosti.
7. Vse vrste zavarovanj življenja pod najugodnejšimi pogoji.
8. Zavarovanje stekla.

Glavna zastopstva se nahajajo v vseh večjih krajih.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUZNICE:

Maribor
 Novo mesto
 Rakek
 Slovenjgradec
 Slovenska Bistrica

Dunajska cesta 4 (v lastni stavbi).

KAPITAL in REZERVE Din 17,500.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavlj: Trgovska.

Telefoni: 139, 146, 458.

EKSPOZITURE:

Konjice
 Meža-Dravograd

Ali si poravnal naročnino za „Kmetijski list“?